

י"ד ע"י

התאחדות אברכים "יואל משה" ד' סאטמאר

נתייחד ע"י כ"ק מור רביה"ק ז"ע
בנשיאות כ"ק מור רבינו שליט"א
בעה"ק ירושלים תוכבי"א

דמותה לתמר

ג'ר"ז ק"ו - שנה ה' - במדבר תשס"ח

זמנים לשבת קודש

- הדלקת הנרות 7.03
- חצות היום והלילה 12.37
- עלות השחר 3.45
- זמן החמה 5.30
- סוף קרי"ש 8.11 - ב' 9.03
- סוף זמן תפילה 10.14
- שקיעת החמה 7.41
- מוצאי שבת 8.57

פסקי אבות פרק ה'

מגיד תעלומה

האוהל מועד מזכיר יום המיתה

מנגד סביב לאוהל מועד יחנו. י"ל החתם סופר אמר סביב רשעים יתהלכו, שהולכין סביב, שאוכלין כדי שיחיו, ויחיו כדי שיאכלו, וכנגד מדת סביב הזה צריך שיזכיר לו יום המיתה ויבריא את היצר הרע. וזה שאומר מנגד סביב, להיות נגד הסביב של הרשעים, לאהל מועד יחנו, יזכרו את האהל מועד את הקבר, והבן.

(דרשות לחם שלמה, עמ' רע"ז)

המלמד בן חבירו תורה

ואלה תולדות אהרן ומשה. כתב רש"י ואינו מזכיר אלא בני אהרן, ונקראו תולדות משה, לפי שלמדן תורה, מלמד שכל המלמד את בן חבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו. נראה לפרש הטעם לזה, דהנה אמרו חז"ל (עירובין יג') שנמנו וגמרו דנוח לו לאדם שלא נברא משנברא, משום שעלול לחטוא. אמנם באם לומד תורה הרי היא מגני ומצלי מעבירות ואז נוח לו שנברא, לכן כל הלומד בן חבירו תורה כאילו ילדו, שעל ידי כך נוח לו שנברא. (כתב סופר)

רמז לטענות פדיון הבן שהוא כפ"ד תעניתים

ויקח משה את כסף הפדיום. אמר דודי הקדוש זצ"ל מו"ה ר' יצחק מנעשכ"ז, שהעולם טועים במה שאומרים שסעודת פדיון הבן נחשבת כפ"ד תעניתים נמצא באיזה ילקוט או מדרש, שאין נמצא מזה בשום מקום, רק הוא נובע מאמרי פיו של אביו, הוא אדוני אבי זקני הקוה"ט מו"ה ר' מרדכי זצ"ל מנעשכ"ז שאמר, שבכל התורה כתיב 'כסף הפדיום' ורק כאן כתיב 'כסף הפדיום' שהוא אותיות 'פ"ד יום', לרמז על זה, ע"כ.

(אילנא דחיי)

מה עשו בני ישראל אחר ר"ח סיון

סיפר לי חסיד ישיש מלינסק, ששמע בעצמו מהחסיד של הה"צ רבי מנחם מענדל מרימנוב, שאמר בשמו הקדוש, מה עשו ישראל על הר סיני מן ראש חודש סיון עד קבלת התורה, הרי לא היה להם תורה ללמוד, ואמר שהיו אומרים אהבה רבה, וד"ל והדברים עמוקים.

הכנה לקבלת התורה

ויאמר היו נכונים לשלשת הימים. אמר הרה"ק [רבי מנחם מענדל מרימנוב] ומה היו עושים באותן הימים, הנה באלו הימים היו מתפללין להשי"ת והאר עינינו בתורתך ודבק לבינו במצותיך.

(בארות הימים)

מילי מעלייתא

התורה ניתנה לישראל כיון שיש להם ספר יוחסין

בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו בהם אומות העולם, מה ראה להתקרב להם יותר מכולם, סתם הקב"ה את פיהם אמר להן הביאו לי ספר יוחסין שלכם, בשם שבני מביאיך, שנאמר ויתילדו על משפחותם. וי"ל הכוונה דהנה לכאורה יוקשה מה נתקנאו, הרי כתיב וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן, מלמד שהחזיר הקב"ה עם התורה ולא רצו לקבלה, אך צריכים להבין תינח עשו וישמעאל, החזיר עליהם, כדכתיב שעיר ופארן, אבל שאר אומות יכולין לומר שהם היו מקבלין, אך כל זה אם היה להם לכל אומה ספר יוחסין שזה מן אומה זו וזה מן אומה זו, אבל כשאין להם ספר יוחסין גם להם יש תשובה, אולי גם אתם באים מעשו או ישמעאל אשר לא רצו לקבלו, אבל ישראל שיש להם ספר יוחסין להם ניתנה התורה.

ראובן פתח בתשובה לתקן דור המבול

ויהיו בני ראובן בכור ישראל תולדותם למשפחותם לבית אבותם במספר שמות לגלגלותם וגו'. דהנה מצינו שהשבטים הי' תיקון לדור המבול ולדור הפלגה. ואמרו חז"ל במדרש (בר"ר פ' פ"ד) וישב ראובן אל הבור. בשקו ובתעניתו. א"ל הקב"ה מעולם לא חטא אדם לפני ועשה תשובה ואתה פתחת בתשובה תחלה וכו' ע"כ. וזה"פ ראובן בכור ישראל וגו' לגלגלותם. היינו שראובן הוא שפתח בתשובה תחלה לתקן את דור המבול ודור הפלגה. וזה לגלגלותם. היינו שבאו בגלגול כעת לתקן.

נפתלי לא נברר מבין השבטים

בני נפתלי תולדותם. יש לדקדק מדוע בכל השבטים נאמר לבני, וגבי נפתלי נאמר בני (בלי למיד), ויש לפרש כי מתחילה כשרצה למנות את השבט היה בורר לכל אחד מכל השבט, דמתחילה היו השבטים מעורבים זה בזה, והיה צריך ליקח תחילה אחד מכל המעורבים, ולהעמידו לצד, ואחר כך בריר עוד אחד ומעמידו לראשון, כן עשה לכל שבט ושבט, לכן כתיב גבי כל השבטים לבני, אמנם גבי נפתלי שהיה האחרון למנין אם כן כשנבררו כל השבטים היה שבט נפתלי נשאר ממילא על מקומו, ולכן גבי שבט נפתלי שהם נמנו באחרונה לא נבררו כלל, רק כשנבררו שאר השבטים נשאר הם ממילא כולם ברויים, וידוע שהוא האחרון לכן אמר בני נפתלי.

גן רוה - בשם היהודי הק'

מענינא דיומא

בר"ח סיון מתגלה הקרבתו של בני ישראל להר סיני

ביום הזה באו מדבר סיני. ופרש"י לא היה צריך לכתוב ביום הזה אלא שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום נתנם, נראה לרמז בדברי קדשו, כי באמת בכל שנה ושנה כל ימי עולם מתגלה הדבר ההוא שהיה בימים ההם וכו', וגם כחודש הזה [סיון] כיון שקרבו לפני הר סיני, נתגלה ג"כ שיוכלו לקרב את עצמן להקב"ה, ולקבל התורה ולקרב עצמן לפני הר סיני, סיני מלשון שנאה שישנא לכל דבר רע, כמש"ל חז"ל סיני שבו ירדה שנאה לעכו"ם, ר"ל למעשה עכו"ם. ולזה צריך כל אדם כשבא ר"ח סיון עד תג השבועות לקרות באותו עסק התורה, ולהמשיך לו זה הקדושה שנתגלה ביום זה. וזה שפרש"י שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום נתנם, דהיינו שבאמת נתגלה כל דבר בעתו ככו"ש.

עבודת ישראל

מעלת יום המיוחס

היום שאחרי ר"ח סיון [ב' סיון] נקרא בשם יום המיוחס, ולכאורה אינו מובן למה זכה יום זה לתואר כה חשוב בו בזמן שלא היה בו שום דבר מיוחד, אלא הענין הוא כי דייקא משום זה שאין היום הזה מייחס לעצמו שום חשיבות מיוחדת וכל יחוסו הוא שיום אחד לפניו הוא ר"ח, אשר בו ביום באו מדבר סיני ויחן שם ישראל וגו' ושלאחריו מתחילים השלשת ימי הגבלה, מגיע לו להיות נקרא מיוחס, כי מי שאינו רואה בעצמו סגולות מיוחדות ורק בלפניו ולאחריו. משל למה הדבר דומה, למלך שהזמין אליו ארבעה אומנים מטובי הציירים ומסר להם לצייר את הד' קירות של היכלו המיוחד לו לעצמו, האומנים חילקו ביניהם את העבודה וכ"א לקח על עצמו לצייר קיר אחד, שלשה מהם עשו עבודתם באמונה לפי מיטב כשרונם, והרביעי לא עשה שום מלאכה אלא היה יושב ומחשב חשבונות ומדד מדידות ורוב הזמן היה בחוץ, ולא הבינו חבריו פשר הדבר, ואך כשהשלש גמרו את עבודתם בא זה הרביעי והביא מראות מלוטשות יקרות אשר הכין לעצמו, וחיפה בהן את הקיר הרביעי, והשתקפו בתוכה כל הציורים של שאר הקירות בהתמוזגות נפלאה, והקיר הזה היה היפה ביותר, זהו גלגולו וחשיבותו של יום המיוחס, כי הוא מרכז ומשקף בתוכו כל הסגולות שלפניו ושלאחריו.

גן ישראל

יסודי התורה

סדר הלימוד לפר' נשא - מסכת גיטין

יום	א	ב	ג	ד	ה	ו	שבת
דף	ע"ב.	ע"ב.	ע"ג.	ע"ג.	ע"ד.	חזרה	

מילי דאבות

ואתה הפקד את הלויים. במסורה

איתא הפקד את הלויים, הפקד עליו רשע, וצ"ב. וז"ל בפשוט עפ"י

המבואר בכתבי האר"ל (בליקוטי תורה

יהוקא): דלעת"ל היו הלויים כהנים. וז"ש ואתה הפקד את הלויים, ואל תתמה על הציווי שיתמנו הלויים על משמרתם לעבוד את עבודת אהל מועד, לשיר ולמשא ולהגדת דלתות, ומדוע לא יטלו שכרן משלם לתת עטרת כהונה על ראשם, כאשר יעד להם השי"ת, לזאת אמר הפקד עליו רשע, כלומר לפי שנמצאים עדיין בעולם רשעים המעכבים את הגאולה בפשעיהם, ועדיין לא אתא זמן התיקון השלם, ע"כ לא זכו עוד הלויים להיות כהנים.

(דברי יואל)

בסוף פרשת הלויים כתיב אני ה'. והקשה ק"ז זל"ה בישמח משה בשם המפרשים ממה שמצוי בדבריהם ז"ל, בכל מקום דכתיב אני ה', דרשינן ביה נאמן לשלם שכר, וזה שייך דוקא היכא שהשכר משתלם לזמן רחוק, שאז הוצרך הכתוב להאמינו על תשלום השכר, אבל הכא הלויים קבלו שכרם מיד באותו זמן, דבעבור שלא חטאו בעגל נתמנו על משמרתם לשרת בקודש, א"כ אין כאן צורך להאמינם על תשלום שכרן, שהרי כבר התקבלו שכרן משלם, ומה טעם אמה"כ אני ה'. וז"ל דאיה"נ זהו בעצמו כוונת הכתוב, שלא ימצאו מקום לטעות כי במה

שנתמנו לעבודת הלויים כבר קבלו שכרם על מפעל הטוב אשר עשו, ושוב לא יהא לכם שכר בעוה"ב בעבור כן, לזאת הבטיחם הכתוב "אני ה'" נאמן לשלם שכר, כי עתידין הם לקבל שכר טוב לעת"ל על מה ששירתו בקודש.

(דברי יואל)

בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו בהם אומות העולם, מה ראו להתקרב יותר מן האומות, סתם הקב"ה פיהם ואמר להם הביאו לי ספר יוחסין כשם שבני מביאיין, שנאמר ויתילדו על משפחותם לבית אבותם. וז"ל עפ"ימ"ש בספה"ק נועם אילמ"ך בפרשתן, דידוע קושיית אומות העולם שבני ישראל בטלים ברוב לגביהו, כי אתם המעט מכל העמים, אמנם נפסק בשו"ע (י"ד סימן צ"ב) כי בדבר הדבוק צריך ביטול כנגד כל הדבוק, ולכן כשאנו דבוקים בו יתברך אינם יכולים לבטל אותו, עכ"ל. והנה מבואר בגמרא דכל המדבק עצמו לתלמיד חכם כאילו מדבק עצמו בשכינה הקדושה, והשתא מבואר המדרש על נכון, בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו בהם אומות העולם, מה ראו להתקרב יותר מן האומות, כי טענו האומות דמכיון שהם הרוב מה ראו אלו המועטין להתקרב, והלא כבר נאמר אחרי רבים להטות, סתם הקב"ה פיהם ואמר להם הביאו לי ספר יוחסין שלכם כשם שמביאיין בני, רומז שבני ישראל מדבקים עצמם בתלמידי חכמים ומתיחסים אחריהם כבנים לאבותם, וכיון שהם דבוקים בתלמידי חכמים, נחשב להם כאילו דבוקים בשכינה, ולכן אינם בטלים ברוב אומות.

(ברך משה)

הרה"ק רבי יעקב שמשון משפטייווקא ז"ע
ג' סיון תקס"א

בשנת תקנ"ד יצא לאה"ק על מנת להשתקע שם, בשנת תקנ"א בעת פטירת רבו ר"פ מקאריין ז"ע, כבר באו בא"י אבל ככל הנראה חזר לחו"ל לפני עלייתו נסע לחבריו החברייא קדישא על מנת להפדר מהם, ונסע עד איסטאנובול כדי לקחת משם ספינה להפליג לא"י, הרה"ק ממנוקאטש ז"ע מביא בספרו דברי תורה (ועיין בקיצור בנרן משה פ' לך) ז"ל: סיפור לנו זקננו בשם הגה"ק משפטייווקא ז"ע בבאו לאה"ק הגיד (בדרך משל ומליצה) וסיפר: הן בנסעי לאה"ק אמרתי להבעל דבר טרם נסיעתי מסטאמבול על הספינה, בילע"ט (טיקסט) של נסיעה עולה סך רב, אמרתי לו בחר לך א' משני אופנים או אתם תסע לאה"ק ואני אשאר בחו"ל ויהי לי טוב בלעדך בחו"ל או אתה תשאר בחו"ל ואני לבדי אסע לאה"ק, כי שלשם שני בילעט"ן בעד שניי אין לי מומן ולא כח, ובחר לו לישאר בחו"ל ואני לבדי אסע לאה"ק, וזהו בוודאי טוב מאד, ושמחתי בנסיעתי על הספינה, ובבואי לאה"ק מיד על הנמל ראיתי להבע"ד עומד שמה וצעקתי מכאב לבי מה אתה עושה פה הלא הנתחך בסטאמבול ואמרת שתשאר שמה, והייתי בעיניו כמתעתע, ויען ויאמר אתה תשאלי מה אני עושה פה (אחר בא לגור וגו') הלא בכאן אני גר בקביעות דירתי, ומ"ש שדיברת עם א' בסטאמבול, זה ה' בוודאי שלוחי בחו"ל עכ"ל, הגיע לאה"ק והתיישב בטבר"י, תיכף עם ביאתו לאה"ק בראותו את מצבם החוק נרתם לפעולות למען הישוב, ושלח מיד שד"ר לפולין להתרים את בני"י למען ישוב א"י, וגם הוא בעצמו יצא בגלל זה לחו"ל, ונדד להרבה מדינות בעולם, לארצות המזרח מצרים וצפון אפריקה ועוד, בספר "גדולת צדיקים" מובא וז"ל: שמעתי שפעם אחת סיפר הרב הגה"ק אלקי רבינו שמחה בונם זצ"ל מפרסיסחא מכבוד הרב הגה"ק אלקי רבינו יעקב משפטייווקא זצ"ל שפעם אחת נסע בספינה על הים בליל ראש השנה והיתה רוח סערה גדולה מאד ועמדה הספינה להטבע בים, והי' ממתין הרב הנ"ל ומצפה ומשתוקק מאד שיאיר היום כדי שיוכל לתקוע תקיעת שופר, וכן הוה תיכף כשהאיר היום לקח את השופר ותקע בו תקיעת שופר, ותיכף נח הים מזעפו, ואמר הרבי ר' בונם שהעולם היו סוברים שמשום זה ה' מצפה שיאיר היום לתקוע בשופר כדי שתגין עליו המצוה, ובאמת לא כן עמדו, רח"ל חושק ומצפה ומשתוקק לעשות עוד מצוה אחת קודם פטירתו, וראה עד היכן גדולת הצדיקים, עכ"ל, משליחותו זו חזר בתחילת שנת תקנ"ט והגיע לחיפה, ומשם חזר לטבר"י שם מצא את הרה"ק ר' נחמן מברסלב ששה שם באותה זמן בא"י.

☆☆☆

ביום ג' לחודש סיון בשנת תקס"א נח נפשי ועלה השמים, ומנוחתו כבוד בביה"ח בטבר"י, סמוך למקום קבורתו של הרה"ק ר' נחמן מהורודאנקע ז"ע ומצבה אחת מציינת את מקום קבורת שניהם, וזה אשר הותל על מצבת קבורתו: זאת מ"ק הרב המובהק חסיד קדוש ה' מוהר"ר ר' יעקב שמשון בן ר' יצחק משפטייווקא נ' יום שלשה לח' סיון ש' תקס"א תנצב"ה. מדברי תורתו נשאר קצת מפוזר בספרי החסידות.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

☆☆☆

נולד לאביו רבי יצחק אשר יחוסו מגיע לרבינו האי גאון, וזקניו היו הגה"ק רבי שמשון מאוסטראפאלע והרה"ק המהר"ל מפראג ז"ע, ומצד אמו מגזע רש"י הקדוש ז"ע, הי' מתלמידי הגדולים של הגה"ק המגיד ממעזריטש ז"ע, והרה"ק ר' פנחס מקאריין ז"ע, עובדא מופלאה יסופר בספר "נתיב מצוותיך" להרה"ק ר"א מקאמארנע ז"ע, על דביקותו ברבו זה, כשהי' ר"ש באה"ק בשנת תקנ"א, ראה פ"א בחזיון הלילה את השכינה בדמות אשה בוכיה על בעל נעוריה, כשהקיץ אמר לסובבים אותו אין בעולם כעת מי שיהי' בעלה דמטרוניתא אלא רבו הק' רבי פנחס מקאריין בוודאי נסתלק באותה לילה, וקרע קריעה בבגדו בברכה כדן תלמיד שמת רבו עליו רח"ל וככה בכיה גדולה, כעבור זמן קצר הגיע הבשורה מחו"ל שאכן באותו לילה נסתלק רבו ר"פ, כמן יצן ימק עם על ידו של הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעזריטש בן בתו של הבעשט"ה ז"ע, גם הי' מבאי ביתו של הרה"ק יעקב יוסף מפולנאה ז"ע בעל ה"תולדות", ומגדולי וקדושי ארץ הללו שאב מלא חופניים תורה וקדושה ממה שקבלו מקדושי ה' הבעש"ט הק' ז"ע.

☆☆☆

כשנדפס הספר הק' "תולדות יעקב יוסף" מאת הגה"ק ר' יעקב יוסף מפולנאה ז"ע, ספר שהאיר לארץ ולדרים עליה, הטומן בתוכו חריפות וביקאות בצד חסידות ויראת השם, אז באו בסוד ה' ליראי החברייא קדישא תלמידי הבעשט"ה והמגיד, והסכימו להפיץ את הספר בעולם, ושיגיע הספר גם לידי המתנגדים, למען ידעו את דרך החסידות, גם להגאון בעל "נודע ביהודה" זצ"ל - שהי' ידוע מפורסם בהתנגדותו העזה מול דרך החסידות - נשלח הספר, וכולי האי ואולי ירכך את התנגדותו למעט, כעבור זמן מה, נודע להם שאדרבה ה"נודע ביהודה" לא נותן תשומת לבו להספר אלא אדרבה הספר מונח למטה בארון הספרים שלו, אז החליטו החברייא קדישא ע"פ הוראתו של הארי שבחבורה הרה"ק ר"פ מקאריין ז"ע לשלוח את ר' יעקב שמשון לה"נודע ביהודה" למען ימתיק את הענין ויוכיח לנו"ב את גדלו של הספר פורט ואת שיטת החסידות בכלל, ר"ש קיבל עליו את השליחות ויצא לפראג מקום מגוריו של ה"נודע ביהודה", בהגיעו לפראג הלך לביהכ"נ מקום בו מתאספים תלמידי הנודע ביהודה לשמוע את שיעוריו, ר"ש לא התוודע להם מי הוא, והתחיל לפלפל עמהם בפלפולי התורה, עד שהכירו את גדלו בתורה, פ"א באמצע שיעורו של הנו"ב הגיע למבוי סתום, קושיא שלא יכלו לפתור אותו, אז קם ר"ש על רגליו והחל ליישב את הקושיא בטוב טעם, הנו"ב בראותו את גדלו בתורה החל לכבוד במאד ואף הזמינו להיות בין אוכלי שולחנו, כאכילתם כך תורתם בעת הסעודה עסקו בתורה, ונעשו אוהבים זה לזה, ולא משה ידו מתוך ידו, אז הבין ר"ש שהגיע השעה למלא את תפקידו שלמענו בא לפראג, ביקש מהנו"ב שיתן לו רשות לדרוש בבית המדרש, הנו"ב שמח מאד, וביקשו שיגלה לפני התלמידים באיזה סוגיא רצונו לדרוש, ר"ש השיב שהדבר תלוי בהם, יבאו נא מסכת אחת ובכל מקום שייפתח שם ישא את דברו, והביאו מסכת בבא בתרא ופתחו בדף י', ומאמר הגמ' "עשרה דברים קשים

מסלולאטא נכדו של הר"פ מקאריין שסיפר בשם אביו ששמעו מזקניו ר"פ

יסודי התורה

מצות ספירת העומר בכתיבה

דף ע"א. גמ' אמר רב זירא אי קשיא לי הא קשיא לי דתניא אם לא יגיד פרט לאלם שאינו יכול להגיד אמאי הא יכול להגיד מתוך הכתב א"ל אביי עדות קאמרת שאני עדות דרחמנא אמר מפייהם ולא מפי כתבם.

בש"ת חוות יאיר (סי' קצ"ד) הוכיח מגמ' זו דשבועה בכתב הוי שבועה ממש, מדמיעט הקרא גבי עדות מפייהם ולא מפי כתבם משמע דבעלמא כתיבה כדיבור דמי. ובש"ת שב יעקב, דחה ראייתו דלאו ראייה הוא, דאי לא מיעט רחמנא מפייהם ולא מפי כתבם הו"א בעדות מהני מפי כתבם משום דעדות רק גילוי מילתא בעלמא הוא, ומה לנו אם נודע ע"י ההגדה או הכתיבה, לכך צריך קרא לאורויי דגזיה"כ הוא דדוקא מפייהם ולא מפי כתבם, משא"כ בשאר מילי לעולם קיימא הסברא דכתיבה לאו כדיבור דמי ע"כ. והגאון רבי וואלף אייגער (בש"ת רעק"א סי' כ"ט) הוסיף ע"ז דה"ט"ו באו"ח (סי' מ"ז) על מה דפסק השו"ע דהכותב בד"ת צריך לברך ברכת התורה, הוכיח מגמ' זו דמפייהם ולא מפי כתבם, דכתיבה לאו כדיבור דמי.

ועל פי זה כתב שם דאם כתב מנין הספירה של היום לא יצא וצריך לחזור ולספור בברכה, ואף לשיטת ר"ת דס"ל דהא דמיעט הקרא לגבי עדות מפייהם ולא מפי כתבם היינו רק באלמים שאין ראויין להגיד, אבל בעדים שראויין להגיד מותרים לשלוח עדותן בכתב לבי"ד דשפיר מקרי מפייהם, מ"מ יש לחלק כנ"ל, דדוקא לענין עדות דגילוי מילתא בעלמא הוי משו"ה מהני, אבל בעלמא לא הוי כתיבה כדיבור, והדבר ברור שצריך לחזור ולספור בברכה.

ועוד הביא ראייה דמוצד תקנת חכמים לא יצא ידי ספירת העומר אם לא שהוציא בשפתיו, אף דאין הכרע בפסוק דוספרתם, שצריך להוציא בשפתיו, כמו ספירת זבה דכתיב ביה נמי וספרה, ולא מצינו בשום מקום שצריך להוציא בשפתיו, מ"מ כיון דתיקנו חז"ל לברך על ספירת העומר ממילא נשמע דצריך להוציא בשפתיו מנין הספירה, דאל"כ הוי דברים שבלב ואין ראוי לברך, כמ"ש הב"י (סי' תל"ב) בטעם הדבר שתקנו חכמים לברך על בדיקת חמץ שהוא דדבריהם, ולא תקנו טפי לברך על הביטול שהוא דאורייתא, משום דביטול הוי בלב ואין מברכין על דברים שבלב.

והגאון רבי עקיבא אייגער (שם סי' ל') השיב על ראייה זו דאף דבלב לא מהני מ"מ הכתיבה הוי כממשה וכמו דיבור, ואפשר דמברך עלה, וכמו בכל הברכות דלא יצא בהרהור ומ"מ יצא בכתיבה אם נדון דכתיבה כדיבור דמי, ועוד האריך שם להוכיח ד"ל דיצא ספירת העומר בכתיבה עיי"ש.

מנהג ישראל תורה

כסא דברכתא (כב) כוס של קידוש

יתן עינו בנרות ובכוס

וכשמתחיל יתן עינו בנרות, ובשעת הקידוש בכוס של ברכה. (רמ"א סי' רע"א)

אמירת הקידוש מתוך הסידור

שמעתי מנהג הגאון בעל ט"ז שהיה הקידוש של שבת ויום טוב תמיד מתוך הספר, ואמר הטעם, מלבד שיש קדושה באותיות, גם כן מהאי טעמא שפעמים שמתארח אצלו עם הארץ, או שמיסב עמו בבית אחד, ועם הארץ אינו יודע הקידוש בעל פה על נכון, וגם יתבייש לומר מתוך הסידור, על כן היה עושה עצמו כן כדי שיעשה כן העם ולא יתבייש, ולפעמים היה אומר לו: עשה כמוני לומר מתוך הסידור, ומנהג ותיקין היא. (טעמי המנהגים. מנאות הח"ק ר' נפתלי כ"ץ זצוק"ל)

אמירת ויכולו

אומרים ויכולו בקידוש אף שכבר אמרוהו פעמים בתפלה, כדי להוציא בניו ובני ביתו. (טור סי' רע"א)

שלוש פעמים חייב אדם לומר ויכולו, אחד בתפלה, ואחד לאחר התפלה, ואחד על הכוס, כגד נ' פעמים 'אשר' שבפרשת ויכולו. (הנהגות מיימוניות)

לרמוז שם הוי"ה

מתחילין קידוש מתיבת יום השישי שהוא מסוף הפסוק הקודם כי בראשי תיבות אלו נרמזו שם הוי"ה יום השישי ויכולו השמים. (רמ"א סי' רע"א)

לומר את כל הפסוק

והנה תיבות יום השישי, הם סוף פסוק דזירא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי, ולכן יש שנהגו לומר בלחש כל הפסוק, ומתחילין מיום השישי בקול רם, והטעם כדי שלא יהיה התחלה באמצע פסוק. (ערוך השולחן סי' רע"א)

להתחיל ויהי ערב ויהי בוקר

וכשמתחיל שמעתי שיתחיל בלחש לומר ויהי ערב ויהי בוקר. (בב"ש)
צריך לומר בלחש ויהי ערב, כדי שלא לחלק פסוק לשנים, דכל פסוקיה דלא פסקא משה רבינו ע"ה, לא פסקינן. (סידור היע"א)

להפסיק בין שני הפסוקים

יפסיק צאת בין יום השישי לויכולו, כדי להדגיש שהם שני פסוקים, שאין רשאים לעשות משני פסוקים פסוק אחד. (סידור היע"א)

סברי רבותי

ויאמר סברי רבותי ר"ל סוברים אתם לצאת. (רמ"א סי' קע"ד)

זכר ליציאת מצרים

אמר רב אחא בר יעקב צריך שיזכיר יציאת מצרים בקידוש, כתיב הכא למען תזכור את יום, וכתוב התם זכור את יום השבת לקדשו. (נמרא פסחים קי"ז)

סגולה לזכרון

סגולה לזכרון להתפלל במחשבה על הזכרון, בשעת הקידוש בשעה שאומר זכרון למעשה בראשית. (טעמי המנהגים בשם הר"ק מהרי"א מוידלשטיב זצ"ל)

ששון ושמחה ישיגו

מתוך שמחה וטוב לב, אברך ברכת מזל טוב, קדם ידידי הצמוד בקידות לבבי, רב חביבי, לעילא מכל תושבחתא, עסוק באורייתא, מוכתר במעלות מופלגים, ובכל המדות שמנו חכמים, נוה לשמים ולאנשים, שמו מפארים, בהילולים ותוארים. ה"ה

הבה"ח יואל יהושע היילברון ז"ל
לרגל הכנסו בברית האירוסין לצי"ט ובשעטנ"צ

יהו"ה שהיווג יעלה יפה, ויזכה לבני חיי ומוזני רווייתו, אמן.

כד יודך הפכוד מייחוק מקום קירוב הלב
דוד יהושע יעקב לאנדא - אוסטרליא ז"ל

בשורה משמחה

הננו להודיע בזה שעדיין נשאר כמות מצומצמת

מהספר הנפלא

ומשה היה רועה

אצל הר"ר יואל ב"ר קליין הי"ו

קחו ברכה אל תוך בתיכם

כולל רבנים

שע"י כולל למצוינים "יואל משה" ד'סאטמאר
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

קדל רנה וישועה

בשיר ושבחה, זאת הברכה, בזה נשלחה, קדם רב האי גאון בתורה, את דבר ה' זו הלכה תורה, נודע בשיעוריו הקדושים לאסוקי שטענתא אליבא דהלכתא, רב חילי לאורייתא, נערץ וטוהול בכל תושבחתא.

הרב הגאון

רבי יהושע אשר כהנא שליט"א

ראש כוללנו - מו"ץ פעיה"ק ת"ו

לרגל השמחה שבמעונו בהולדת נכדו למו"ט

יהו"ה שיזכה רועעי"כ לרוות רוב טענוג ונתת דקדושה טכל יו"ה, ויזכה לישב על טי טנחות באהלה של תורה, ולהרביץ תורה והוראה בעו ובגבורה, עדי נוכה לביאת גוא"צ בשטחה ואורה.

החתמים בשמחה רבה

הנהלת הכולל - רבנן ותלמידיהון

קהל ימב לב ד'סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פעיה"ק ירושלים תובכ"א

ברכת מזל טוב

באותות כבוד ויקר וברנשי גיל ושמחה, הננו משגרים בזה ברכותינו ואיחולתנו, אל מול ידידינו אנ"ש פעיה"ק.

הרה"ג ר' יהושע אשר כהנא שליט"א
ראש כולל רבנים דקהלתנו הק' - מו"ץ פעיה"ק ת"ו
לרגל הולדת נכדו

הרה"ג ר' משה טייטלבוים שליט"א
לרגל הולדת נכדו

הרה"ג ר' שלום שניצלער שליט"א
לרגל אירוס בתו

וזאת הברכה, שתרוו רוב נתת דקדושה מהם ומכל ויצאי חלוצים, אביה"ר.